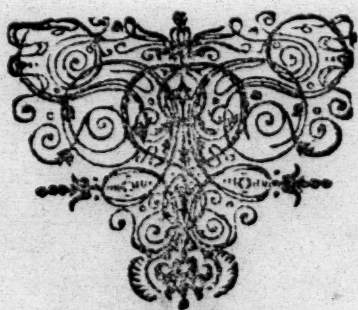

9542

DE
HODIERNO
STATV
ECCLESIA RV M
IN
ANGLIA,
VVALLIA,
SCOTIA,
ET
HIBERNIA,
NARRATIVNCVLA.

John

Iuxta exemplar Anno MDC LIV. impressum.

HODIERNO
STATV
ECCLIESIARVM

IN
ANGLIA
WALLIA
SCOTIA
ET
HIBERNIA
NATANTIVCA

Reimede

DE HODIERNO
ECCLESIA RVM
BRITANNICARVM
STATV NARRATIVN-
CVLA.

uale fuerit Regimen Ecclesiarum in Magnâ Britannîâ ante postremum hoc Bellum Civile, ex multis ea de re publicatis scriptis, præcipuè verò, ex receptâ illarum Liturgiâ, satis constat, Notandum tamen maximè est, etiamsi illæ semper per Archiepiscopos, Episcopos, & ejusdem generis subordinatos mystas alios constitutæ & administratæ fuerint, fuisse nihilominus, jam inde à primis Reformationis temporibus, partem aliquam piam & conscientiosam, quæ Constitutiones Ecclesiasticas ibi non satis puras, & publicum Religionis cultum in multis rebus Papisticæ superstitioni adhuc nimis conformem querebatur, atque ideo pleniorè Reformationem, secundum verbum Dei, ad instar Genevensis & aliarum trans Mare Ecclesiarum, optabat, totamque Hierarchiam Episcopalem, ut nimio fastu & potentiâ intolerabilem, sublatam cupiebat.

II. Hoc genus hominum, ut non modò sibi, verùm etiam ipsi Regiæ Majestati & Monarchiæ inimicos, sub Elisabetha & Jacobo, sub excoisò *Puritanorum* nomine, variis modis persequerentur

tur Audici & Episcopi: ne tamen illos, pro lubitu, unâ vice opprimerent, fecit Regum illorum tepiditas & pacis studium; artes igitur alias, & magis secretas adhibebant, quibus eos paulatim extirpare conabantur, quod ter in Scotiâ, ante mortem Jacobi, prope modum jam effectum dederant.

III Postquam verò Rex Carolus, [qui ipse aliquandiu in Hispania fuit Regis filiam ambiens, postmodum autem uxorem aliâ ejusdem Religionis Papisticæ ex Gallia duxit] ad Rerum summam pervenisset, Hierarchici, à Pontificiis, (qui tunc plurimum in Aulâ poterant) instigati, prædictos *Puritanos* totis viribus sunt aggressi, & ut eos eò commodius exturbarent, arctiorem aliquam unionem & syncretismum cum Romana Ecclesia moliebantur, cujus negotii promovendi ergo, Pontifex Romanus Nuntios suos Georgium Coneum, Pantzani, & alios, in Angliam & Aulam Regiam ablegaverat.

IV. Quod opus ut eò felicius succederat, *Vilhelmus Laud*, Archiepiscopus Cantuariensis ultimus, homo superstitiosus & atrox Puritanorum hostis, gravem contra ipsos persecutionem movit, & conscientias piorum variis novitatibus, juramentis, Constitutionibus (in primis Juramento *& cætera*, profanatione Sabbati, atque Liturgiâ Scotica) oppressit.

V. Cum verò Puritani talia pet conscientiam amplecti non possent; & verò Hierarchici per vim eos ad uniformitatem cogere vellent, plerique ipsorum, magis magisque ab Ecclesiâ Anglicanâ abalienati sunt, tandemque omninò separat ionem & Schisma fecerunt, dicti inde *Non-Conformistæ, separatistæ & Brownistæ*.

VI. Hoc facto magis irritati Hierarchici, Regem ad persecutionem inflammaverunt, à quo multi Pastores Ecclesiis exuri, alii in carceres coniecti, ære & corpore mulctati, atque etiam exulare iussi sunt. Eorum pars in Hollandiam & Geldriam, alii & longè plurimi, in Americæ Septentrionalis eam regionem, quæ hodie Nova Angliâ dicitur, colonias duxerunt, ac Ecclesias complures particulares fundarunt, quæ in dogmatibus fidei ceteris Reformatis

matifere per omnia similes sunt, in gubernatione aliquantum discrepant, quippe nulli alii Ecclesiæ, præterquam illi, cujus membra sunt, obnoxia, unde etiam *Independentes* appellabantur.

VII. Cum verò Parlamentum nuper Reformationem suscepisset, primò omnium Episcopos & totam Hierarchiam atque Liturgiam abrogarunt: Deinde Synodum Nationalem convocarunt, à quâ Directorium, Confessio fidei, Catechismus, parvus & Magnus, publicata, & à plerisque per Britanniam Ecclesiis suscepta sunt: quamquam in Angliā nemo cogeretur, ut id faceret, sed libertas cuivis relinqueretur: In Scotiā verò renuentes Ecclesiasticis censuris, iisque gravibus ad subscriptionem & approbationem compellabantur.

VIII. Quoniam verò Parlamentum abrogatā Hierarchiā Episcopali, non statim novam Ecclesiæ gubernationem constituit (quod propter civile bellum & varias Senatorum sententias fieri non potuit) hinc libertas cuilibet conscientia relicta, quæ mox in licentiam & sectas quamplurimas degeneravit. Nam velut aggeribus ruptis universam Angliam diversæ circa Religionē opiniones inundarunt, ac quot ferè capita tot sententiæ erant: quisque sibi, in fide & Religione Dux & Author: ita factum ut plurimi vanacommenta sua pro fidei articulis publicarent, ac tum demum sanctissimos se arbitrentur, ubi quam longissimè ab omni Ecclesiastico Ordine recessissent.

IX. Sed duæ in primis factiones præpotentes emerferunt, in fide quidem concordēs & Orthodoxæ, sed in Ecclesiastico Regimine discrepantes non tamen diametraliter, *Presbyteriani* & *Independentes*. Nam quicumque Directorium susceperunt, & Ecclesias per Pastores & Presbyteria, hæc per Classes, Classes per Synodos Provinciales, has per Nationales gubernabant, *Presbyteriani* dicebantur: Qui verò Directorium non susceperant, *Independentes* vocati fuerunt, ipsi se *Congregationales* appellabant.

(6)
IN QVO PRESBYTERIANI ET INDEPEN-
TES CONVENIANT ET DISCRE-
PENT.

Conveniunt. I. In Confessione fidei & articulis Religionis omnibus, ac nulla inter eos & Reformatos transmarinos alicuius momenti discrepantia est.

II. Utrique Ecclesias particulares gubernant per Presbyteros, tum *docentes* (qui Pastores) tum *regentes*.

III. Jus vocandi ministros apud utrosq; penes Ecclesiam est. DISCREPANT. I. *In constitutione Ecclesiarum Particularium*, *Presbyteriani* quosvis, qui non in aperto scandalo & impietate vivunt, tanquam membra Ecclesiæ suscipiunt, & numero potius, quam delectu gaudent. *Independentes* strictiores & rigidiores sunt in membris Ecclesiæ admittendis, & positivam ac visibilem sanctitatem requirunt

II. *In Gubernatione*. I. *Presbyteriani* Ecclesias suas habent in templis publicis: *Independentes* partim in templis (quæ per contemptum à quibusdam vocantur *steeple houses*) partim in privatis ædibus aliisve locis.

2. *Presbyteriani* ad Sacram Coenam admittunt quosvis sibi notos, si scandalo aperto careant, nec aliud ab ipsis testimonium (nisi peregrini sint, aut primà vice accedant) petunt. *Independentes* eos tantum, quos noverunt (quantum ex visibili & externâ conversatione judicare licet) non tantum sceleris puros, verum etiam vitæ integros, in divinis Scripturis & rebus Theologicis probe versatos, cujus documenta tum precibus, tum interpretatione Scripturarum coram Ecclesiâ ediderint. Celebrant autem *Independentes* Sacram Coenam vel singulis Dominicis, vel rarius.

3. *Presbyteriani* eos tantum ad publicas conciones habendas admittunt, qui operam dederunt literis, linguis & Theologiæ, ab Ecclesiâ ad ministerium legitime vocati & solemniter ordinati sunt: idque his argumentis: *Sanctum non esse profanandum, nec ante currendum vel prophetandum quàm quis vocatus sit: omnia ordi-*

ordine & decenter in Ecclesia fieri debere: Deum quosdam dedisse Apostolos, alios Prophetas, alios Evangelistas: metuendam confusionem & sectas atque hæreses ex promiscua illa licentiâ. Independentēs autē quosvis ad prædicandum admittunt, qui dona habent & impetū, unde in ipsorum Ecclesiis plures ordine suggestum adscendunt & scripturas interpretantur, precesque habent ad populum. Et hi dicunt: Vocationem ad ministerium internam à Deo, & non externam vel ab hominibus esse; Tales etiam si non in Scholis, tamen à DEO doctos: Scholasticam eruditionem non sufficere ad ministerium, nisi interna vocatio accedat: Hanc causam, illam tantum ornamentum & instrumentum esse: Spiritualia neminem posse comprehendere, aut docere, nisi spiritualiter & à Cælo doctū: Deum sua dona non alligare certis hominibus, sed sine respectu personarum vel externæ vocationis, quibus velit, largiri: Verbum Dei esse clarum simplexq.; Deum elegisse contemptibilia mundi, ut sapientiam hominum confundat: Ea nunc instare tempora, quibus Deus Spiritum suum in omnem carnem effundat, & universam terram sui notitiâ impleat: Imminere Judæorum & gentilium conversionem, ac propterea relinquendam suam Spiritui Sancto libertatem, nec cursum verbi divini impediendum, aut dona Dei ut lucem sub modio occultanda: Quemlibet teneri ad propagationem gloria & cognitionis Divinæ: Solum Deum esse ἐξαρτυρωσιν, &c.

4. *Presbyteriani Ecclesias particulares subiiciunt Classibus, Classes Synodis Provincialibus, has Nationali, eamque subordinationem Juris Divini, & Decreta Synodorum leges necessariò suscipiendas faciunt: Independentēs quamlibet Ecclesiam particularem sui juris, nulli alii subjectam statuunt: nemini fidei suæ rationem reddunt, nisi illi, cuius membra sunt, Ecclesiæ: Magistratui autem in casu Blasphemix, turbatae Reipublicæ, aliisque civilibus rebus jus suum relinquunt. Habent etiam classes sive associationes & synodos, quibus consultandi & persuadendi, non imperandi & decernendi ac decidendi potestatem tribuunt. Ideoque Classes & Synodos approbant, quoad consilia, improbant quoad*
Juris-

Jurisdictionem: humanum institutum fatentur, divini juris esse negant.

QVAENAM PRAETEREA SECTAE SVB
INDEPENDENTIVM NOMINE
LATEANT.

Propter hanc libertatem, quam *Independentes*, ut dictum est, in rebus Ecclesiasticis sibi arrogarunt, communiter etiam illis (sed perperam) accensentur sectarii & fanatici reliqui, quorum numerus [proh dolor!] adhuc hodie nimis magnus est in Angliâ. Præcipui & fortassis etiam optimi sunt *Anabaptistæ*, qui quantum ex publicâ eorum confessione colligere licet, longè puriores & moderatiores sunt, quàm alibi, ac in plerisque capitibus fidei cum Orthodoxis consentiunt, solo fere Pædobaptismo excepto, in quo cum contra Rem ac Pacem publicam non peccent, Sacramenti quæ dignitati nihil detrahere, sed potius addere se dicant (quòd non nisi adultis & qui illud condignâ reverentiâ recipere possint, adplicatum velint) ideò facillimè tolerantur: Cæterum Magistratum agnoscunt, bellum contra oppressores libertatis & conscientiarum legitimum geri posse statuunt, sed negant Religionis propagandæ ergò gerendum. Conscientias cogi nolunt, sed persuaderi. In primis libertatem prophetandi urgent, quâ cuilibet, qui instinctum Spiritus Sancti sentiat, & dona necessaria habeat, licitum sit docere alios & concionari: Vnde ultimum Parlamentum abrogationem totius Ministerii, sublati decimis & Parochiis moliebatur ac cuilibet potestatem dari prædicandi volebat.

Proximi sunt *Antinomiani*, qui Vetus Testamentum tanquam jam completum & abolitum reiiciunt, & solum Novum Testamentum amplectuntur. In concionibus non nisi absolutam Dei gratiam & Evangelium, sublimia & spiritualia omnia (Seraphicorum more) prædicant, legem verò & Censuras omnes Ecclesiasticas, ut Mosaicæ Pædagogicæ, propria, refugunt.

Ad huc fortius errant *Antiscripturiani*, qui totam sacram scripturam reiiciunt & dicunt, *Eundem se Spiritum cum Prophetis & Apostolis habere*. Quare omnes libros & eruditionem spernunt, ac conciones & ecclesiastica exercitia reiiciunt, solo spiritu contenti. Sed hi non sunt adeò numerosi.

Hos sequuntur *Shakeri*, sive *Quackeri*, omnium Enthusiatarum colluvies. Hi putant se jam in hâc vitâ plane perfectos, & ab omnibus peccatis mundos, nec aliud cœlum quàm quod in corde suo sentiant, vel infernum quàm homines malos credunt. Nihil igitur restare, nisi ut corpore velut carcere liberentur. Frequenter in tantas incidunt ecstases, ut toto corpore contremiscant, quia, ut perhibent, magnitudinem illam lucis & splendoris divini, quo obruantur, perferre nequeant vel intra se continere: & tam horrendum clamant ac reboant, ut homines pariter atque bruta animantia inde terrore exsiliant. Postquam excussus raptus & ad se redeunt, de immensâ gloriæ illius maiestate multa & magnifica jactant, ignaro popello summâ admiratione auscultante, & similem beatitudinis sensum exoptante. Sed & hi non ita pridem in Wallia, ubi maxima eorum erat copia, publicè pro concione, errorum & diabolicarum abominationum convicti, bonis omnibus odio & abominationi esse incipiunt, nec dubium eos brevi exterminatum iri, modò magistratus aliquantò severius in eos animadvertet.

Ranteri omnium turpissimi & impientissimi sunt. Hi non aliam agendorum regulam habent quàm propriam libidinem ac pravam voluntatem. Quicquid naturale est, idem esse à Deo, ac necessariò bonum putant. Sed hi, quoniam omnem honestatem ac pietatem pariter funditùs evertunt, in publico nullibi tolerantur, ut opiniones suas aliis venditent, sed ubicunq̃ue deprehenduntur, in carceres compacti, libertate & corpore plectuntur.

Sunt etiam hinc inde varii fanatici, qui ad certum genus referri nequeunt, & potius defectu sanæ mentis & morbo hypochondriaco, (in natione tam Religioni addicta,) quam hæresi aliqua laborant: Quales illi duo, quorum alter se Moſen, alter Aaronem dicit, nec minorem sibi poteſtatem quàm verus ille Moſes & Aaron habuerunt, attribuunt. Sed hi jamdudum libertate privati, ſtultitiæ ſuæ pœnas luunt. Alius apud Grenovicum in speluncâ ſive cavernâ toto corpore nudus degebat, qui ſe ab omnibus peccatis purum purabat, arque ideò veſtes tanquam peccatorum tegetes reiiciebat, aliique ſimiles commiſeratione quam pœna digniores.

LEVELLERII Politici potiùs quàm religioſa ſunt factio, ſtātus Democratici, vel potius Anarchici, ſtudioſiſſima, Leges Naturales, ſeu, ut illi loquuntur, fundamentales gentis, præcipuè urgent, quibus cuivis homini poteſtas æqualis in Rempubl. ejusque adminiſtrationem data ſit, nec alium alteri ſuperiorem aut inferiorem honore vel opibus eſſe debere, ſed omnia æqualia & quaſi communia habenda. Hi maximi ſunt magiſtratus hujus hoſtes ac ſatis numeroſi. Eorum primipulus eſt Johannes Lilburn, homo plebeius & factioſus. Authoritati ſuorum ſuperiorum ſemper contrarius, & multarum turbarum in Anglia autor.

QVOMODO SE MAGISTRATVS ERGA ECCLESIAS GERAT.

Sicut ſe Reges Angliæ caput Eccleſiæ vocarunt & ſummam ſibi in eam poteſtatem vendicarunt: Ita hic magiſtratus contrariam rationem inſtituit, & non dominium aliquod in fidem & conſcientias, ſed tantum deſenſionem & propagationem Religionis ſibi attribuit. In quem finem,

I. Non permittunt, ut Eccleſiæ, negotiis Reipublicæ ſe immiſceant.

II. Eccle-

II. Ecclesias Orthodoxas, earumque Pastores, sive Presbyterianum regimen sive independens amplectantur, publicis stipendiis foveant & tuantur : reliquas sectas, uti jam dictum est, tolerant, & sive publicè sive privatim conventicula celebrare permittunt, hâc tamen lege: *Vt solum verbum Dei normam fidei & vitæ amplectantur, ac sine offensa ergà Rempublicam & proximum vivant.* Quicumque igitur vel seditiosa, vel blasphemata atq; impia dogmata foveat, illi ab hâc toleratione excluduntur, & in facinore deprehensi, corporali poenâ vel carcere, plectuntur. Quemadmodum præterita ætate factum, cum quidam heterodoxi in Sacello Somersetio suas opiniones erroneas satis petulanter spargerent, atq; etiam fœmina quædam publicè concionari inciperet, missi milites & fœminam captivam abduxerunt, & reliquos, obsessis foribus, per aliquot septimanas inde excluderunt.

III. Atque ut omnis impietas excindatur, salutare leges sunt latæ, pro legitima observatione Sabbati, contra blasphemias, superstitiones, in primis ad Papismi extirpationem, quem Reipublicæ noxium & seditionibus concitandis aptum noverunt.

IV. Ut verò Orthodoxa Religio magis magisque propagetur, varia adhibent media, quantum in hac Reip. distractione fieri potest.

Primò enim Academias ab omni abusu & corruptione reformant, neque Scholasticas illas opiniones, quibus alibi Protestantes in contraria studia scinduntur ac colliduntur, regnare volunt, sed potiùs ipsam veritatem doctrinæ & vitæ sanctitatem.

Deinde certum aliquem numerum virorum piorum & eruditorum constituerunt, quorum munus est, Ecclesias omnes per totam Angliam visitare, de Pastoribus & Ministris, ubi ubi sint, num opera illorum verbis conveniant, respicientes ma-

gis vitæ sanctimoniam & puritatem, quam variam & acquisitionem ac elegantiam; siquæ tales invenerint in opere & officio stabilire, de sufficienti salario prospicere, indignos verò remove & magis idoneos in locum substituere, denique omnia, quæ ad propagationem Evangelii, eradicationem Antichristianismi, ullo modo facere possunt, procurare.

V. Confirmationem conjugii, tanquam rem civilem, & quæ Sacramenti prætextu à sacerdotibus Pontificiis Magistratui prærepta fuerunt, denuò sibi vendicarunt, ita ut non liceat pastoribus, sine authoritate & consensu Magistratus, quemquam, ut loquuntur, copulare. Liberum tamen cuilibet relinquitur, vel à solo magistratu, vel à Pastore, præsentem magistratu & potestatem dante, copulari.

VI. Denique summus scopus Magistratus est, non se immiscere rebus Ecclesiasticis, sed res ad fidem spectantes conscientiarum & arbitrio cuiusque committere: ideò in sacris nec præcipiunt quicquam neque prohibent, sed solum externam disciplinam tuentur; ne quis blasphemias & impietatem publicè exercent, aut Rempubl. perturbet. Quicumque igitur Jesum Christum secundum Scripturas profitentur & absque scandalo pacifice se gerunt, illi, etiam si opinionibus discrepent, ac errores suos habeant, tamen tolerantur, & ut se mutuò quoque tolerant, admonentur.

VII. In primis conantur *Presbyterianos & Independentes* ad mutuam pacem & tolerantiam adducere, eo præcipue argumento, quòd cum utriusque Orthodoxam fidem profiteantur non debere eos propter solum diversum Ecclesiæ regimen collidi. Nequidem Reformatas trans mare Ecclesias ad eandem formam omnes, sed quasdam ad ductius, remissius alias regi. Neque dubium est pacem brevi coituram, utrisque multum de pristino fervore & obstinacia quotidie remittentibus, & cognitis utrinque erroribus suis, ad modestiam pronis,

De Ecclesiis in VVALLIA.

VVallia sub Episcopis in crassa Religionis ignorantia jacuit, propter ruditatem Pastorum, qui populo non nisi Liturgiam, neque eam ubique prælegebant. Iis sublati lux Evangelii ex tenebris illis clarius fere quam alibi refulsit, ac ingens eius gentis multitudo ad fidem conversa fuit. Differunt autem & ibi aliquomodo Ecclesiæ: *Quædam* enim omiſſis omnibus illis inter Presbyterianos & Independentes quæſtionibus, in fide & pietate mutuò se ædificant, ac fractionem panis celebrant, liberum relinquentes aliis pædobaptismatis usum. *Aliæ* sunt illorum qui se *Christianos Baptizatos* vocant, & tum hoc nomine, tum aliis externis ritibus, à ceteris distinguuntur. Hi minus puri sunt, & nimium suis imaginationibus indulgent, ac rixis & contentionibus colliduntur.

De Ecclesiis in SCOTIA.

Scoticæ Ecclesiæ admodum hodie conturbantur propter Synodum Nationalem, quæ cum hæcenus in ipsam Remp. se ingeſſiſſet, nimiamque potestatem sibi arrogasset, hinc autoritas ejus valde decrevit & à multis palam spernitur, qui se ab eâ eximunt, & particulares ac Independentes Congregationes instituunt. Cetera ferè sunt ut olim, neq; quicquam vel in Ecclesia vel scholis ac Academiis mutatum. Sola igitur Synodi nimia tum in Ecclesiasticis tum civilibus potestas imminuta & circumscripta est.

De Ecclesiis in HIBERNIA.

Ecclesiæ Hibernicæ insanguinante illa Rebellionē, penitus excisæ à Papistis fuerunt. Nunc domitâ immmani gente, sicut ipsa iterum regio colonis impletur, ita. Ecclesiæ quoque passim constituuntur à piis pastoribus. Sic præpositus Collegii, sive Academiæ Dublinensis, magnam Ecclesiam secum in Orthodoxa fide consentientem, collegit. Idem alii alibi faciunt,
& vel

& vel presbyterianum vel independens regimen sectantur. In primis magnus illorum numerus est, qui se *Christianos Baptizatos* vocant. Quos Commissarii qui Hiberniæ regendæ præsunt, absque discrimine omnes fovent & tuentur.

BENEVOLO LECTORI S.

Quamvis deploranda hodie pro dolor! Ecclesiæ facies sit, & miseris modis passim terrarum illa dilacerata; nullibi tamen fere aque omnia turbata, & majorem absurdarum monstrorumque sectarum proventum deprehendas quam in Britannia. Id quod ὁ εὐτυπῶν adeo eleganter persequuntur est hic libellus, ut nullius non lectio sit dignus. Quamvis enim primam ejus rei originem, quibusve de causis quotve modis omnia in eum statum devenerint, non exponat, nonnulla etiam dogmata & opiniones aliquanto distinctius & uberius ut ex hiberet, optandum esset: insignis tamen est, & perspicua sua brevitate omnium usibus quam maxime accommodatus: illorum præsertim, quibus prolixiora & accuratiora scripta perlegere aut non vacat aut vero etiam non libet. Neque est quod in auctore scripti reprehendas, nisi fortassis quod in Puritanorum partes videatur esse propensior. Quandoquidem autem ad cujusvis captum & usum libellus conscriptus est, ideoque nolumus etiam quicquā præterea addere, nuda & simplici hac narratione contenti. Tantū id etiam atque etiam monendus est unusquisque, ut vel hinc exemplo miserorum Britannorum serio discat sapere & veritatem rite venerari, ne ea insuper habita & nos Deus tradat in reprobam mentem, justissimo zelo accensus. V.

F I N I S.

